

رويشىكا كۆرە

د. عارف جىتۆ

رويشىكا كۆرە، رويشىكەكە بىچووكە بى رويشىكا ستوور قەيە و چ كارىن بەرچاڭ نىنن، كولبوونا رويشىكا كۆرە دىيىتە ئەگەرى زىكئىشانەكا دژوارو قەرە بى زووترىن دەم بەيىتە ژيىقەكرن. ئەقۇ حالەتە دى ناڧبەرا ژيى (۱۰-۱۵) سالىقۇ دا پەيدا دىيىت و گەلەك بى كىمى دىناڧ زارۇكىن دى بن ژيى پىنچ سالىقۇ دا پەيدا دىيىت. نىشانىن قى حالەتى ل دەستپىكى تايەكا سىڭ، قەرەشيان و زىكئىشانەكا دژوارە. ھەرودەسا دى زارۇكى ناچىتە خوارنى و رەنگى وى زەر دىيىت و بى تاقەت دىيىت.

د پىرانيا جاران دا زىكئىشان ل دۆرماندۆر يان ل بن ناڧكى پەيدا دىيىت و دىناڧ زارۇكىن سىيىلە دا ئىشان ل رەخى راستى يى بنى زكى كوم دىيىت. دەمى نوژدار يان دايىباب دەستى خوە يان تىلا خوە ددانە سەر وى جەي و رادكەن ئىشان زىدەتر لى دەيىت.

دىناڧ زارۇكىن دو سالى دا، ئەقۇ حالەتە درەنگتر دەيىتە دەستنىشانكرن، چونكو زارۇك نىزانىت بۇ نوژدارى بىژىت كا ب دروستى كىرا وى دئىشيت و ئەقۇ نىشانىن ھەيى ژى دىيىت دى گەلەك حالەتىن دى يىن نوژدارى دا پەيدا دىبن، لەوا رىژەيا پەقىنا رويشىكى دى زكى زارۇكى دو سالى يان پىتر دا) ئەگەر لى بىت) پىترە ژ زارۇكىن دى يىن سىيىلە. گەلەك جاران دەمى نوژدار گومانى دىبەت كو كولبوونا رويشىكا كۆرە ل زارۇكى يە ۹۵ % ژ نوژداران نىشتەركارى بۇ زارۇكى دكەن. ئەقۇ ژى كارەكى نورمال و دروستە، چونكو بى كىمى زارۇك دى ژ مەترسىا پەقىنا رويشىكا كۆرە رىزگار بىت. رىكا سەرەكى يا خۇ پاراستنى ژ قى حالەتى ئەوە كو بى زووترىن دەم نىشا نوژدارى بدەن.